

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 204/06
28.02.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Rašića, predsednika veća, Nevenke Važić, dr Gligorija Spasojevića, mr Sretka Jankovića i Gorana Čavline, članova veća, sa savetnikom Natašom Banjac, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu protiv optuženog AA, zbog krivičnog dela razbojništva iz člana 168. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije i dr., odlučujući o žalbama Okružnog javnog tužioca u Kruševcu, optuženog i njegovog branioca, adv. AB, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Kruševcu K. 65/05 od 21.11.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 28.02.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

Povodom žalbi Okružnog javnog tužioca u Kruševcu, optuženog AA i njegovog branioca, a po službenoj dužnosti, PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Kruševcu K. 65/05 od 21.11.2005. godine, u pogledu pravne ocene dela i odluke o meri bezbednosti, tako što Vrhovni sud:

- radnje optuženog AA, opisane u izreci prvostepene presude, pravno kvalifikuje kao krivično delo razbojništvo iz člana 206. stav 1. Krivičnog zakonika („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 85/05 od 06.10.2005. godine), za koje delo mu utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 2 – dve godine, kao krivično delo nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 2. Krivičnog zakonika, za koje delo mu utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 1 – jedne godine i kao krivično delo nedozvoljene polne radnje iz člana 182. stav 1. Krivičnog zakonika, za koje delo mu utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 1 – jedne godine, pa optuženog za navedena krivična dela, primenom člana 60. stav 1. i stav 2. tačka 2. Krivičnog zakonika, osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3 – tri godine i 6 – šest meseci u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 19.05.2005. godine, pa nadalje;

- na osnovu člana 87. stav 1. Krivičnog zakonika, prema optuženom AA izriče se mera bezbednosti oduzimanja predmeta – gasnog pištolja ("VALTRO mod-85 COMBAT cal. 9 mm PA"), fabričkog broja A-18903, serijski broj CAT-6093, italijanske proizvodnje, koji se predaje na dalje raspolaganje SUP-u Kruševac, dok se žalbe Okružnog javnog tužioca u Kruševcu, optuženog AA i njegovog branioca, odbijaju kao neosnovane.

O b r a z l o ž e n j e

Navedenom prvostepenom presudom Okružnog suda u Kruševcu, optuženi AA oglašen je krivim za krivično delo razbojništvo iz člana 168. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije (KZ RS), za koje delo mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 2 godine, za krivično delo neovlašćeno držanje vatrenog oružja iz člana 33. stav 2. Zakona o oružju i municiji (ZOM) za koje delo mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 godine i za krivično delo bludne radnje iz člana 108. KZ RS, za koje delo mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 godine i osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3 – tri godine i 6 – šest meseci u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 19.05.2005. godine, do pravnosnažnosti presude. Optuženom je izrečena mera bezbednosti oduzimanja predmeta – "VALTRO mod-85 COMBAT cal. 9 mm PA", fabričkog broja A-18903, serijski broj CAT-6093, italijanske proizvodnje. Optuženi je obavezan da plati sudu iznos od 2.000,00 dinara na ime paušala i na ime ostalih troškova krivičnog postupka iznos od 48.300,00 dinara, a oštećenju BB iznos od 22.500,00 dinara, sve u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude pod pretnjom prinudnog izvršenja. Oštećena BB, radi ostvarenja imovinsko-pravnog zahteva, upućena je na parnicu.

Protiv te presude blagovremeno su izjavili žalbe:

- Okružni javni tužilac u Kruševcu, zbog odluke o krivičnoj sankciji, sa predlogom da Vrhovni sud Srbije pobijanu presudu preinači tako što će opt. AA utvrditi pojedinačne kazne zatvora za svako izvršeno krivično delo bez primenjivanja odredaba o ublažavanju kazni, a potom izreći jedinstvenu kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju;

- Optuženi, ne opredeljujući zakonske osnove pobijanja presude, a iz obrazloženja žalbe proizilazi da presudu pobija, u odnosu na krivično delo iz člana 33. stav 2. ZOM, zbog povrede Krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom da se njegova žalba razmotri i da mu se izrečena kazna ublaži;

- Branilac optuženog, zbog bitne povrede odredaba ZKP, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, sa predlogom da Vrhovni sud Srbije pobijanu presudu ukine ili da je preinači tako da optuženog za krivično delo iz člana 33. stav 2. ZOM oslobodi od odgovornosti.

Republički javni tužilac, u podnesku Ktž. br. 266/06 od 03.02.2006. godine, predložio je da Vrhovni sud Srbije uvaži žalbu Okružnog javnog tužioca u Kruševcu i pobijanu presudu preinači tako što će optuženom AA izreći jedinstvenu kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju, a da odbije kao neosnovane žalbe optuženog AA i njegovog branioca, adv. AB.

Vrhovni sud je u sednici veća ispitao pobijanu presudu, razmotrio ostale spise predmeta i stav i predlog Republičkog javnog tužioca, iz navedenog podneska, pa je nakon ocene žalbenih navoda i predloga, našao da su žalbe javnog tužioca, optuženog i njegovog branioca neosnovane, a da povodom tih žalbi, po službenoj dužnosti, pobijanu presudu treba preinačiti u pogledu pravne ocene dela i odluke o meri bezbednosti.

Prvostepenom presudom i u postupku koji je prethodio donošenju iste, nisu učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koji je drugostepeni sud, u smislu člana 380. stav 1. tačka 1. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP), pazi po službenoj dužnosti, dakle, ni bitne povrede odredaba postupka iz člana 368. stav 1. tačka 10. i tačka 11. ZKP, na koji se, neosnovano, ukazuje žalbom branioca optuženog.

Navodi ove žalbe da se presuda zasniva na dokazima pribavljenim u prekrivičnom postupku od strane organa unutrašnjih poslova, na kojima se, u smislu člana 18. stav 2. ZKP, sudska odluka ne može zasnivati jer su pribavljeni na način suprotan odredbama člana 13. stav 1. do 4. i stav 6., člana 68. stav 1., člana 71. stav 1., 2. i 4., člana 78. stav 2. i člana 226. stav 8. ZKP, pa da je time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 10. ZKP, su neosnovani. Iz spisa predmeta utvrđuje se, a prema navodima žalbe branioca nije ni sporno, da je ulazak ovlašćenih službenih lica SUP-a Kruševac u kuću oštećene BB i pregled prostorija kuće usledio zbog osnovane sumnje da je u toku izvršenje krivičnih dela, odnosno po prijavi suseda oštećene, VV i GG, o napadu na oštećenu i da se iz njene kuće čuje vika i glasni pozivi u pomoć ženske osobe. U takvoj situaciji, kad postoji potreba otklanjanja ozbiljne opasnosti po život i zdravlje ljudi i opasnosti od uništenja tragova izvršenja krivičnog dela ili predmeta važnih za krivični postupak koje od učinioca treba oduzeti, dakle, kad postoji očigledna opasnost od odlaganja, organi unutrašnjih poslova ovlašćeni su, shodno odredbi člana 238. stav 1. u vezi sa članom 81. i članom 78. stav 3. ZKP, da i bez naredbe suda, prisustva svedoka i bez davanja pouke o pravu na branioca odnosno advokata, preuzmu radnje pretresa prostorija i lica i privremenog oduzimanja predmeta, uz izdavanje potvrde, pa su, dakle, preduzete radnje ovlašćenih službenih lica OUP Kruševac, u konkretnom slučaju, u skladu sa odredbama ZKP i tim radnjama pribavljeni dokazi mogli su se koristiti u postupku i na njima se mogla zasnovati presuda. Pri tom, ne stoji ni tvrdnja branioca o povredi odredbi člana 226. stav 8. ZKP, jer optuženi nije saslušan u svojstvu osumnjičenog pred ovlašćenim službenim licem organa unutrašnjih poslova, a iz rešenja o zadržavanju optuženog, donetog od strane SUP Kruševac 19.05.2005. godine, vidljivo je da je optuženi poučen o pravu na branioca i da je za branioca uzeo adv. DD.

Neosnovano se žalbom branioca optuženog, pobijajući prvostepenu presudu, u odnosu na krivično delo iz člana 33. stav 2. ZOM, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP i istovremeno zbog pogrešno i nepotpunog utvrđenog činjeničnog stanja, ističe da presuda nema razloga o činjenicama od kojih zavisi postojanje krivičnog dela u pitanju i krivične odgovornosti optuženog jer sud ne daje ocenu odbrane optuženog, iskaza oštećene BB i nalaza i mišljenja veštaka balističara, pojedinačno i u međusobnoj vezi, ni ocenu verodostojnosti protivrečnih dokaza i propušta da izvede dokaze neposrednim saslušanjem oštećene i mal. ĐĐ i da je usled tih propusta ostalo nerazjašnjeno da li je predmetni gasni pištolj bio neispravan, kako je tvrdio optuženi u odbrani dok sud samo utvrđuje veštačenjem da se radi o gasnom oružju koje ispušta gas ili druge supstance štetne po zdravlje, kao i da li su optuženi i mal. ĐĐ pištolj našli u kući oštećene ili su ga doneli sa sobom i ko je od njih dvojice to učinio, imajući u vidu da iz zapisnika o uviđaju proizilazi samo to da je pištolj

pronađen u prostoriji u kojoj su se i oni nalazili i da su obojica potpisali potvrdu da je od njih oduzet pištolj.

Ovo iz razloga što je prvostepeni sud, pravilnom ocenom izvedenih dokaza bliže označenih u pobijanoj presudi, kao i pravilnom ocenom odbrane optuženog, pravilno i u potpunosti utvrdio sve odlučne činjenice iz kojih proizilaze objektivna i subjektivna obeležja krivičnog dela u pitanju, o čemu je u obrazloženju presude izneo jasne i potpune razloge, neprotivrečne izvedenim dokazima, koje prihvata i Vrhovni sud.

Na osnovu jasnog i detaljnog kazivanja oštećene iz istrage, nesumnjivo je utvrđeno da je optuženi kritičnom prilikom držao pištolj, a iskaz oštećene u pogledu navedene radnje optuženog, saglasan je sadržini potvrde o privremenom oduzimanju predmeta od optuženog koju je on bez primedbi potpisao i time potvrdio da je predmetni gasni pištolj upravo od njega oduzet, dok mal. ĐĐ potvrdu takve sadržine (da je od njega oduzet pištolj) nije potpisao, pa je suprotna tvrdnja u žalbi branioca optuženog netačna. S obzirom na ovakvo utvrđene činjenice, izvedenim dokazima, i opravdanost razloga iznetih u pobijanoj presudi za odluku suda da se ne izvodi dokaz neposrednim saslušanjem, na glavnom pretresu, oštećene i mal. ĐĐ, u svojstvu svedoka, neprihvatljivi su i suprotni navodi žalbe branioca, u pogledu izvođenja ovih dokaza. Kako je optuženom stavljeno na teret neovlašćeno držanje gasnog pištolja u vreme predmetnog događaja, to su bez značaja navodi ove žalbe da nije razjašnjeno kako se pištolj našao na mestu događaja, kao i ukazivanje u žalbi na okolnost da je u kući oštećene, pre predmetnog događaja pronađen gasni metak istog kalibra kao i pištolj.

Da je optuženi neovlašćeno držao gasni pištolj podoban da se iz njega izbacuju gas ili druge supstance štetne po zdravlje ljudi, odnosno gasno oružje u smislu člana 1. Zakona o izmenama i dopunama ZOM ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 44/98) čije držanje je građanima zabranjeno (član 5. ZOM), sasvim jasno proizilazi iz nalaza i mišljenja veštaka balističara EE, pa su lišeni svakog osnova suprotni navodi žalbe branioca optuženog da nije razjašnjeno pitanje ispravnosti oružja, kao i navodi žalbe optuženog da se radi o gasnom pištolju plašljivcu kojim se ne mogu naneti povrede.

Ispitujući pravilnost primene Krivičnog zakona i pri tom imajući u vidu da je 01.01.2006. godine, posle donošenja prvostepene presude, stupio na snagu Krivični zakonik ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 85/05 od 06.10.2005. godine) koji je, s obzirom na zaprećenu kaznu za predmetna krivična dela, blaži za optuženog od zakona važećeg u vreme izvršenja dela, pa je primena istog obavezna u smislu člana 5. stav 2. Krivičnog zakonika (KZ), Vrhovni sud je po službenoj dužnosti (član 380. stav 1. tačka 2. ZKP) preinačio prvostepenu presudu u pogledu pravne ocene dela, tako što je radnje optuženog opisane u izreci pobijane presude kvalifikovao kao krivično delo razbojništvo iz člana 206. stav 1. KZ, krivično delo nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija iz člana 348. stav 2. KZ i krivično delo nedozvoljene polne radnje iz člana 182. stav 1. KZ.

Za navedena krivična dela Vrhovni sud je optuženom odmerio pojedinačne i jedinstvenu kaznu zatvora, kao u izreci ove presude, polazeći od okolnosti relevantnih za ovu odluku (član 54. KZ), a koje su pobijanom presudom pravilno utvrđene, kako otežavajuće, koje se odnose na raniju osuđivanost optuženog za krivična dela iz člana 165. stav 1. KZ RS i da su predmetna dela izvršena u prisustvu maloletne dece – unuka i bratanca oštećene, tako i olakšavajuće okolnosti koje se odnose porodičnu situaciju optuženog (razveden, otac troje maloletne dece), lošu materijalnu situaciju (da je bez zanimanja i zaposlenja), nepovoljne okolnosti odrastanja optuženog bez roditeljskog staranja i brige, delimično priznanje određenih odlučnih činjenica vezanih za izvršenje krivičnih dela i izraženo kajanje optuženog zbog izvršenja istih i nalazeći da su, kazna zatvora u trajanju od 2 godine za krivično delo iz člana 206. stav 1. KZ i kazne zatvora u trajanju od po 1 godine, za krivična dela iz člana 348. stav 2. KZ i člana 182. stav 1. KZ, kao i jedinstvena kazna zatvora u trajanju od 3 godine i 6 meseci, srazmerne značaju navedenih olakšavajućih i otežavajućih okolnosti, izraženoj društvenoj osudi za predmetna krivična dela i stepenu krivice optuženog i da predstavljaju neophodnu, ali i dovoljnu meru za ostvarenje svrhe kažnjavanja propisane članom 42. KZ.

Sledstveno rečenom stav žalbe javnog tužioca da olakšavajuće okolnosti utvrđene pobijanom presudom nemaju takav značaj i s tim u vezi predlog iznet u ovoj žalbi da se optuženom izreknu pojedinačne i jedinstvena kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju od kazni izrečenih pobijanom presudom, Vrhovni sud ocenjuje kao neosnovane, a takvim ocenjuje i stav žalbe branioca da je optuženom za delo iz člana 33. stav 2. ZOM bila odmerena prestroga kazna i predlog žalbe optuženog da mu se ublaži kazna za učinjena dela.

Shodno odredbi člana 5. stav 2. KZ, Vrhovni sud je po službenoj dužnosti preinačio prvostepenu presudu u pogledu odluke o meri bezbednosti i optuženom izrekao meru bezbednosti oduzimanja predmeta, kao u izreci ove presude.

Iz svih iznetih razloga, a na osnovu člana 388. i člana 391. stav 1. ZKP, Vrhovni sud Srbije je odlučio kao u izreci ove presude.

Predsednik veća – sudija,
Slobodan Rašić, s.r.

Zapisničar,
Nataša Banjac, s.r.

Za tačnost otpravka
Upravitelj pisarnice,
Mirjana Vojvodić

st